

Prima prezentare completă a primarilor din Satu Mare

pagina 2

Solstițiu 100: 10-17 decembrie 1992

Ana Blandiana și-a lansat o integrală a operei poetice

Volumul de colecție "Integrala poemelor", de Ana Blandiana, apărut recent la editura Humanitas, a fost lansat joi. La eveniment au vorbit, alături de Ana Blandiana, Cristian Pătrășconiu și Lidia Bodea, directorul editurii Humanitas. Accesul la eveniment a fost gratuit pe baza unei rezervări.

"N-am fost în stare să scriu altfel decât ieșind din viața mea obișnuită, decupând timpul poeziei din timpul vieții... Plecam la scris cum plecam sfinții în pustie, ca să-l întâlnească pe Dumnezeu, iar ceea ce urma avea uneori într-adevăr trăsăturile miracolului. Când începeam să scriu, nu aveam senzația preaplinului care se revarsă, ci mai curând a uimirii că trecea prin mine. (...) Deși știam că mi se mai întâmplase, deși îmi spuneam că și de alte dăți mi se păruse la fel și că totuși minunea se repetase, mă uitam la ultima poezie scrisă cu sfâșietoarea convingere că de astă dată este într-adevăr ultima, că niciodată nu voi mai fi în stare să scriu nimic. Recădeam în contingent mai deprimat decât în momentul evadării, până când încet-încet începeam să simt că se pregătește o nouă iluminare care nu așteaptă, pentru a se produce, decât o nouă fugă", spune Ana Blandiana.

Manuscrite ale lui Eliade, Cioran și Blaga la licitație

Artefacte, manuscrite originale, fotografii de epocă, volume cu dedicații olografe, documente personale care au aparținut lui Mircea Eliade (1907-1986), Emil Cioran (1911-1995) și Lucian Blaga (1895-1961) vor fi scoase la licitație de casa Historic, la 16 decembrie. Ministerul Culturii solicită oprirea licitației și clasarea loturilor pentru a-și exercita dreptul de preempțiune asupra documentelor.

"Amurgul gândurilor", caiet manuscris, piesă foarte rară, de Emil Cioran, va fi vândut de la 5.000 de euro. O scrisoare olografă de la Mihail Sebastian pentru Mircea Eliade, 1937, are un preț de pornire de 800 de euro, iar "Cum am devenit huligan", de Mihail Sebastian, cu dedicație, exemplar bibliofil, are un preț de pornire de 400 de euro.

Licitatia cuprinde numeroase scrisori trimise pe de o parte, de Eliade, aflat la studii în India, familiei, iar pe de alta, scrisori primite de Eliade din partea membrilor familiei și din partea prietenilor săi, precum Cioran, Alice Voinescu, Sorana Toța, Șerban Cioculescu, Perpessicius și mulți alții. La acestea se adaugă volume din proza sa.

Singurătatea este o alegere sau o consecință?

PAGINA 7

Marta Cordea: "Nu-mi pot închipui o lume fără cărți"

PAGINA 6

Prima prezentare completă a primarilor oraşului Satu Mare

Bözörményi Károly
 1871 - 1896

Pentru prima dată avem o situație relativ exactă a primarilor care au condus orașul Satu Mare. Descoperirea casei în care s-a născut și a locuit primul primar român A. Ferentiu, ne-a oferit posibilitatea de a organiza o expoziție care să cuprindă numele primarilor începând din anul 1316.

Într-o primă perioadă funcția de primar era deținută de judele orașului. Enumerăm lista lor.

Juzii oraşului Satu Mare din 1316 până în 1711

1316. János.
 1359. János, fiul lui Miklós.
 1382. György.
 1480. Bakócz Mihály.
 1513. Tornai László.
 1514. Haláros Péter.
 1530. Kékedi Albert.
 1534. Boros Demeter.
 1538. Bíró Ferencz.
 1548. Hajós Ambrus.
 1564. Ötvös János.
 1571. Herczeg Szőlősi Sándor.
 1572. Halász János.
 1573. Kis Gáspár.
 1575. Nyirő Mihály.
 1586. Föris András.
 1591. Szatmári János.

Informația Zilei

ISSN 1222-4715

 Director general - **D. Păcuraru**
 Director editor: **Ilie Sălceanu**

 Redactor șef
 suplimentele - **Adriana Zaharia**
 (Informația Zilei de Duminică
 și Sănătate și Frumusețe,
 Informația TV)

 Redacția Satu Mare:
 str. Mircea cel Bătrân nr. 15
 Satu Mare, cod 440012
 Telefon: 0261-767300
 e-mail: redactiasm@informatia-zilei.ro

www.informatia-zilei.ro

Hérmán Mihály
 1896 - 1902

1597. Csegöldi Gergely.
 1600. Gyulai János.
 1602. Balog Gergely.
 1603. Dékány János.
 1605. Asztalos János.
 1606. Naszados János.
 1607, 1610, 1613 și 1615. Becsei Gergely.
 1611, 1614, 1617 și 1619 Dobrai György.
 1612. Keresztély János.
 1616. Debreczeni Mihály.
 1620. Kadas Nagy István.
 1621. 1623 și 1625. Szücs Demeter.
 1622. 1624, 1626, 1629 și 1631-Szabó Özvegy Pál.
 1628, 1630, 1632, 1634, 1636 și 1638-Szjártó Tamás
 1633. Besenyei Nagy Márton.
 1637. Horvát Szabó Péter, Csütörtök Boldizsár.
 1639. 1644, 1645, 1647 și 1650 Csicseri Nagy Márton.
 1641, 1642-1643, Kallós István,
 1646, 1648, 1651, 1653, 1655 și 1657-Egri Szabó Mihály,
 1649, 1652, 1654, 1656, 1658, 1660, 1663 și 1666, Károlyi György.
 1650. Asztalos János
 1659. Kőszegi István.
 1661. Tarhos másképp Deczei Mihály.
 1662. Csütörtök Mihály.
 1664, 1668, 1670, 1673, 1675, și 1677-Lakatos Pál.
 1665. Asztalos István.
 1667. 1669, 1672, 1674 și 1676 Asztalos Boldizsár.
 1671, 1681 Kállai István,
 1678, 1680, 1682, 1684, 1686, 1688, 1690 și 1694 Komáromi Márton,
 1683, 1685, 1687, 1689, 1691 și 1693-Istvándi János,
 1694. Komlósi Márton.
 1695 Erős Gábort.
 1696, 1701, Etei András.
 1697, 1698, 1699, 1700 și 1703, Kőszegi Ambrus.
 1704, 1705-1708, 1710, 1712, Nánási Miklós.
 1709. Viski János.
 1711. Csegöldi György.

Juzii oraşului Mintiu până în anul 1711

1351. Domokos, fiul lui János.

Vajay Károly
 1906 - 1913

1397. Tamás, fiul lui Vankó.
 1406. Gyurka János.
 1446. Zai János.
 1462. Apai Ferencz.
 1516. Zsibrik György.
 1547. Fábrián Albert.
 1548. Nagy Mihály.
 1583. Ötvös Szabó Mihály.
 1573. Ricsei Demeter.
 1588. Golda Miklós.
 1609. Barla Tamás.
 1627. Tar János.
 1642. Szegedi Ötvös Mihály.
 1643. Nagy Lukács.
 1649. Borbély István.
 1661. Kún Lukács.
 1696. Ricsei Boldizsár.
 1670. Egei Ötvös András.
 1680. Gyarmati János.
 1681. Darnai István.
 1682. Török János.
 1691. Ricsei András.
 1701-1708. Csomor Losonczy János.
 1708- 1711. Jenei Mihály.

Juzii oraşului Satu Mare (unit cu Mintiu)

1713, 1715, 1717, 1718, 1722, 1723, 1724, 1729, 1730-1731-1732, 1736, 1737, 1740, 1741 și 1742- Csegöldi György.
 1714, 1716, 1719, 1720 și 1725- Nánási Miklós
 1733, 1734, 1735, 1738 și 1739- Mihók György
 1743-1744. Várad Mihály.
 1745, 1748-1747. Ujfaluși Gergely.
 1748, 1749, 1750, 1756, și 1757 Szatmári Sámuel.
 1751, 1752, 1753, 1754, 1758 și 1759-Zanathi József.
 1764., 1766, 1766, 1767, 1770, 1771, 1774, 1775, 1782, 1783 és 1784-și Endrédi László.
 1768, 1769, 1772, 1773, 1776-1781 Palkovics Leopold.
 1778. Mihalaki Mátyás,
 1785-1788. Csermák Antal.
 1787-1788. Jenei György.
 1789, 1790, 1791, 1793, 1800-1804 Keresztesi András.
 1794. 1795, 1796, 1797, 1798, 1799, 1805-1806-ban Várallyai István.
 1804. Somlyai Mihály.
 1806-1813 Fáy József.
 1814- 1826 Papolczi Csorja József.
 1828- 1832- Jenei György.

Augustin Ferentiu
 1919 -1929 și 1930-1931

1832- 1838 Orbán Mihály.
 1838-1848 Esze Gábor.
 1848. Joó Mihály.
 1849. Laki Sándor.
 1850-1860 provizorat judele plășii: Kende László.
 1860-1861. Vajay Károly.
 1862-1867. Gabányi János .
 1867-1872. Vajay Károly.

Pe lângă juzi erau și ocazionali primari cu funcții administrative:

1. Keresztesi András 1798.
2. Fáy József 1799- 1803 și 1806/1807.
3. Várallyai István 1804/5.
4. Goldner János 1808/9.
5. Csermák Antal 1810/11, 1815. 1836.
6. Kiss István 1812-1815
7. Jeney György 1837.
8. Soós György 1838-1841.
9. Pap Péter 1842-1848.
10. Laki Sándor 1849.
11. Gyene Károly 1860- 1861.
12. S. Nagy Mihály 1851. aug. 21-1864. 1855.
13. Sztanaczky András 1855-1857.
14. Boros Bálint 1858-1860.
15. Madarasai János 1861.
16. Békéssy Károly 1862-1866.
17. Gyene Károly 1867-1869.
18. Tegze Mihály 1870-1871.

Din anul 1872 primarii au fost aleși de către consiliu. Din 1872 se separa definitiv funcția administrativă de cea judecătorească.

Primari până în 1918:

Bözörményi Károly: 1871 - 1896.
 Hérmán Mihály: 1896 - 1902.
 Pap Géza: 1902 - 1906.
 Vajay Károly: 1906 - 1913.
 Lénárd István: 1913-1918.

Din această perioadă deja avem portretele câtorva primari a căror activitate o cunoaștem din presa vremii: Bözörményi Károly 1871 - 1896, Hérmán Mihály 1896 - 1902 și Vajay Károly 1906 - 1913.

După Unire, Satu Mare are primari exclusiv români. Cel care a avut un rol esențial în transformarea orașului, în modernizarea lui a fost Augustin Ferentiu. Fiul al avocatului Alexandru Ferentiu, noul primar se preocupă atât de modernizarea orașului - introduce canalizarea, pietruiește străzi, extinde

Ștefan Cherecheș
 1934-1938

rețeaua de apă -cât și de cultură. Printre altele este inițiatorul ridicării statuii dr. Vasile Lucaciu, pe care îl cunoscuse de pe vremea când acesta vizita familia Ferentiu din casa de pe strada Mircea cel Bătrân nr. 8. Primarul Ferentiu era notarul consiliului orașului Satu Mare în perioada Austro-Ungariei. El este autorul a trei capitole din Monografia orașului coordonată de Borowsky Samu. Datele despre Augustin Ferentiu ne sunt cunoscute din arhiva Primăriei Satu Mare și arhiva picturului Aurel Popp. Deși făcuse atât de multe pentru Satu Mare, după 1948 i se confiscă tot și moare sărac în anul 1960. În expoziție poate fi văzută o fotografie în care primarul Ștefan Cherecheș îl primește pe regele Carol al II-lea la Satu Mare în anul 1937.

Primarii oraşului în perioada comunistă

În perioada 1945 - 1960, primarii se schimbau foarte des, pentru că autoritățile centrale și ale partidului le găseau multe "bube în cap".

După 1960, orașul a avut primari care îndeplineau de fapt funcția de președinte al Comitetului executiv al Sfatului Popular al orașului. Aceștia au fost Ioan Dan, Ioan Ienciu (1963 - 1968), Iosif Tincu, Ioan Foriș și Ioan Diț.

Primarii oraşului după 1990

Trecând peste perioada comunistă expoziția prezintă momente de după 1990, cum ar fi alegerea primarilor.

Reamintim că Satu Mare a avut în ultimii 30 de ani următorii primari: 1990 - pentru scurtă vreme este numit de FSN Horea Anderco, apoi la primele alegeri din 1992 funcția de primar este câștigată de Ioan Sanfira care în curând își dă demisia. O lungă perioadă de timp a fost primar interimar Ioan Mușan. În 1996 Horea Anderco câștigă alegerile în fața candidatului PDSR. Își reînnoiește mandatul în 2000. Alegerile din 2004 sunt câștigate de candidatul UDMR Iuliu Ilyes care își reînnoiește mandatul în 2008. În 2012 primar este ales dr. Dorel Coica, iar la alegerile din 2016 primăria Satu Mare este câștigată de candidatul UDMR Kereskeny Gabor.

ISTORIA PRESEI

Presă românească ardeleană

Consiliului Dirigent la Cluj a trecut și "Patria" acolo, unde era încă un teren virgin pentru presa politică românească, deoarece în regiunile acelea nu apăruse până atunci nici un ziar românesc. Cu toate străduințele depuse de conducătorii ziarului, "Patria" nu s-a putut ridica la nivelul atins de organele dinainte de războiu ale partidului, cum au fost "Tribuna" la Sibiu (1884-1903) și "Românul" la Arad (1911-1916).

O schimbare în bine s-a produs anul trecut, când direcția ziarului a fost încredințată unui ziarist de meserie, care și-a făcut educația profesională în redacțiile vechilor ziare naționale dinainte de război. De curând a fost cumpărat o casă pe seama ziarului și peste scurt timp se va instala acolo și o tipografie proprie; astfel "Patria" va fi pusă pe temelii solide și va putea să ia o dezvoltare și mai mare.

Clujul, ca Metropola Ardealului, trebuia să devină și pentru presa românească un centru, de unde diferite curente politice și sociale s-a pornească ofensiva pentru afirmarea principiilor lor. Într-adevăr aci s-au făcut cele mai multe încercări pentru înighebarea unor ziare politice. Astfel a fost înființat cotidianul "Înfrățirea" care își intrerupe după o durată nu prea lungă, apariția pentru a reापare mai târziu sub titlul "Națiunea". În forma aceasta continuă să apară și acum. Cotidianul "Izbândă", reprezentând alte curente și interese, n-a putut să-și asigure existența și a fost nevoit să-și suprimre apariția. Ideile și interesele, reprezentate prin el, și-au găsit o continuare în revista bilinguară "Țara Noastră", care deasemenea și-a încetat apariția la sfârșitul anului trecut. Alt curent de idei politico - sociale a fost susținut prin o publicație săptămânală "Chemarea tinerimii române" care și-a reluat de curând apariția, după o intrerupere de câteva luni.

O încercare interesantă s-a făcut, tot la Cluj, în domeniul politicii economice prin înființarea cotidianului "Voința". Încercarea n-a reușit însă și ziarul a fost nevoit să dispară, fără să mai găsească o continuare într-o formă oarecare.

Un alt oraș, care făcuse și înainte de război încercări nereușite de-a deveni un centru pentru publicistica română, a fost Timișoara. Dominând Banatul, acest oraș ar părea indicat să devină un astfel de centru. Însă nici în trecut, nici în prezent presa românească nu s-a putut consolida aici într-o formă viabilă. Încercările făcute după războiul cu "Nădejdea" și "Voința Banatului", ca să amintim numai pe cele mai serioase, au dovedit că acolo nu e teren prielnic, cel puțin după experiențele de până acum, pentru o presă politică în stil mai mare, ci regiunea aceea trebuie să se mulțumească deocamdată cu foi care apar în condiții modeste odată sau de două ori pe săptămână.

Aceeași experiență s-a făcut dealtfel în Banat și cu "Drapelul" de la Lugoj. De la înființarea lui în anul 1901 până la 1 Octombrie 1919 acest ziar a apărut, foarte regulat, de trei ori pe săptămână. La data aceasta s-a transformat în cotidian, dar n-a putut s-o ducă mult, căci în anul trecut a fost nevoit să-și înceteze apariția.

După război n-a fost mai norocos nici Aradul, orașul care în trecut a dat cele două ziare valoroase: "Tribuna Poporului" (de la 1904 "Tribuna") și "Românul". În 1927 s-a înființat acolo un cotidian politic "România Nouă" care nu putu să se mențină decât până în 1928. Despre scurta încercare cu "Renașterea Română" am vorbit mai sus.

Nici Oradea-Mare nu s-a lăsat mai prejos, dar încercarea făcută în 1927/28 cu "Frontiera de Vest" a dat acelaș rezultat negativ.

În anul 1920 fu înființat și în Sibiu

Ziarul "Românul" de la Arad, ediția din 18 decembrie, pagina 1

I. Publicații politice

Caracteristica presei românești din Ardeal a fost, chiar de la modestele ei începuturi, de pe la mijlocul secolului trecut, nota națională. În politică domină ideea națională cu tendința vădită și destul de curajos mărturisită pentru pregătirea unității naționale. Și cum primele publicații românești aveau mai mult caracter politic, nota aceasta s-a transmis apoi în mod firesc și asupra publicațiilor care au urmate, chiar și atunci când acestea erau culturale sau economice. Ideea națională domină scrisul românesc în orice formă se manifesta acesta.

Evident că situația politică a popoului român de pe teritoriul fostei Ungarii era foarte prielnică pentru alimentarea presei politice și mai puțin potrivită dezvoltării presei culturale sau economice. De aceea o singură privire asupra tabloului publicațiilor dinainte de război, care e destul de cuprinzător, ne arată rolul predominant cel a avut presa politică în provincia de peste Carpați.

În privința aceasta situația nu s-a schimbat nici în perioada de după război. Și acum preocupările politice au rămas pentru presă elementul dominant și din expunerile ce urmează se va vedea căta energie s-a cheltuit pentru înghebararea unei bune prese politice.

Potrivit împrejurărilor create de noua constelație, spiritul și mijloacele presei de după război se deosebesc de acelea ale presei naționale din trecut, dar ea a rămas inspirată tot de credința veche că menirea unei prese serioase e de-a întări și ridica sentimentul național și acum când opresiunea politică a fost înlăturată pentru totdeauna. De sigur că trecerea de la o stare, la alta n-a fost ușoară, pentru presă, mai cu seamă că ea s-a produs în condiții și împrejurări excepționale. Dacă s-au făcut atunci greșeli ele sunt ușor de explicat și de ertat.

O împrejurare atenuantă pentru acestea o găsim în situația ce se creiase presei române în cursul războiului. În vara anului 1914 erau două cotidiane politice: "Gazeta Transilvaniei" la Brașov, "Românul" la Arad și "Drapelul" care apărea de trei ori pe săptămână la Lugoj. "Românul" era oficiosul Partidului Național Român și făcea o politică intransigentă națională. Celelalte două erau tot în nota justă națională, însă mult mai temperată. Cu încercarea ostilităților pe câmpul de luptă se introduce și cenzura militară a presei și ziarele românești au fost de sigur cele mai aspru cenzurate. "Gazeta" și "Drapelul" fiind mai moderate s-au strecurat mai ușor printre foarfecile cenzorului, dar "Românul" apărea foarte des cu pete albe, până când i se impune înlocuirea textului confiscat cu alt text patriotic. În redacția acestui ziar se găseau atunci câțiva tineri svăpăiați care

aveau un rezoluțiv înțeles al cuvintelor: "Românul" înseamnă, în conștiința noastră, că țara noastră este un singur organism și că țara noastră este un singur organism și că țara noastră este un singur organism.

Înaintea noilor izbucniri au stat în vedere: să scrie în limbajul nostru, să scrie în limbajul nostru, să scrie în limbajul nostru, să scrie în limbajul nostru, să scrie în limbajul nostru.

Într-o vreme în care în România se vorbea în limbajul străin, în limbajul străin, în limbajul străin, în limbajul străin, în limbajul străin, în limbajul străin, în limbajul străin, în limbajul străin, în limbajul străin, în limbajul străin.

Înaintea noilor izbucniri au stat în vedere: să scrie în limbajul nostru, să scrie în limbajul nostru, să scrie în limbajul nostru, să scrie în limbajul nostru, să scrie în limbajul nostru, să scrie în limbajul nostru, să scrie în limbajul nostru, să scrie în limbajul nostru, să scrie în limbajul nostru.

Înaintea noilor izbucniri au stat în vedere: să scrie în limbajul nostru, să scrie în limbajul nostru, să scrie în limbajul nostru, să scrie în limbajul nostru, să scrie în limbajul nostru, să scrie în limbajul nostru, să scrie în limbajul nostru, să scrie în limbajul nostru, să scrie în limbajul nostru.

Înaintea noilor izbucniri au stat în vedere: să scrie în limbajul nostru, să scrie în limbajul nostru, să scrie în limbajul nostru, să scrie în limbajul nostru, să scrie în limbajul nostru, să scrie în limbajul nostru, să scrie în limbajul nostru, să scrie în limbajul nostru, să scrie în limbajul nostru.

Înaintea noilor izbucniri au stat în vedere: să scrie în limbajul nostru, să scrie în limbajul nostru, să scrie în limbajul nostru, să scrie în limbajul nostru, să scrie în limbajul nostru, să scrie în limbajul nostru, să scrie în limbajul nostru, să scrie în limbajul nostru, să scrie în limbajul nostru.

Înaintea noilor izbucniri au stat în vedere: să scrie în limbajul nostru, să scrie în limbajul nostru, să scrie în limbajul nostru, să scrie în limbajul nostru, să scrie în limbajul nostru, să scrie în limbajul nostru, să scrie în limbajul nostru, să scrie în limbajul nostru, să scrie în limbajul nostru.

Înaintea noilor izbucniri au stat în vedere: să scrie în limbajul nostru, să scrie în limbajul nostru, să scrie în limbajul nostru, să scrie în limbajul nostru, să scrie în limbajul nostru, să scrie în limbajul nostru, să scrie în limbajul nostru, să scrie în limbajul nostru, să scrie în limbajul nostru.

Înaintea noilor izbucniri au stat în vedere: să scrie în limbajul nostru, să scrie în limbajul nostru, să scrie în limbajul nostru, să scrie în limbajul nostru, să scrie în limbajul nostru, să scrie în limbajul nostru, să scrie în limbajul nostru, să scrie în limbajul nostru, să scrie în limbajul nostru.

Înaintea noilor izbucniri au stat în vedere: să scrie în limbajul nostru, să scrie în limbajul nostru, să scrie în limbajul nostru, să scrie în limbajul nostru, să scrie în limbajul nostru, să scrie în limbajul nostru, să scrie în limbajul nostru, să scrie în limbajul nostru, să scrie în limbajul nostru.

Înaintea noilor izbucniri au stat în vedere: să scrie în limbajul nostru, să scrie în limbajul nostru, să scrie în limbajul nostru, să scrie în limbajul nostru, să scrie în limbajul nostru, să scrie în limbajul nostru, să scrie în limbajul nostru, să scrie în limbajul nostru, să scrie în limbajul nostru.

Înaintea noilor izbucniri au stat în vedere: să scrie în limbajul nostru, să scrie în limbajul nostru, să scrie în limbajul nostru, să scrie în limbajul nostru, să scrie în limbajul nostru, să scrie în limbajul nostru, să scrie în limbajul nostru, să scrie în limbajul nostru, să scrie în limbajul nostru.

Înaintea noilor izbucniri au stat în vedere: să scrie în limbajul nostru, să scrie în limbajul nostru, să scrie în limbajul nostru, să scrie în limbajul nostru, să scrie în limbajul nostru, să scrie în limbajul nostru, să scrie în limbajul nostru, să scrie în limbajul nostru, să scrie în limbajul nostru.

Înaintea noilor izbucniri au stat în vedere: să scrie în limbajul nostru, să scrie în limbajul nostru, să scrie în limbajul nostru, să scrie în limbajul nostru, să scrie în limbajul nostru, să scrie în limbajul nostru, să scrie în limbajul nostru, să scrie în limbajul nostru, să scrie în limbajul nostru.

Înaintea noilor izbucniri au stat în vedere: să scrie în limbajul nostru, să scrie în limbajul nostru, să scrie în limbajul nostru, să scrie în limbajul nostru, să scrie în limbajul nostru, să scrie în limbajul nostru, să scrie în limbajul nostru, să scrie în limbajul nostru, să scrie în limbajul nostru.

Înaintea noilor izbucniri au stat în vedere: să scrie în limbajul nostru, să scrie în limbajul nostru, să scrie în limbajul nostru, să scrie în limbajul nostru, să scrie în limbajul nostru, să scrie în limbajul nostru, să scrie în limbajul nostru, să scrie în limbajul nostru, să scrie în limbajul nostru.

Înaintea noilor izbucniri au stat în vedere: să scrie în limbajul nostru, să scrie în limbajul nostru, să scrie în limbajul nostru, să scrie în limbajul nostru, să scrie în limbajul nostru, să scrie în limbajul nostru, să scrie în limbajul nostru, să scrie în limbajul nostru, să scrie în limbajul nostru.

Înaintea noilor izbucniri au stat în vedere: să scrie în limbajul nostru, să scrie în limbajul nostru, să scrie în limbajul nostru, să scrie în limbajul nostru, să scrie în limbajul nostru, să scrie în limbajul nostru, să scrie în limbajul nostru, să scrie în limbajul nostru, să scrie în limbajul nostru.

Înaintea noilor izbucniri au stat în vedere: să scrie în limbajul nostru, să scrie în limbajul nostru, să scrie în limbajul nostru, să scrie în limbajul nostru, să scrie în limbajul nostru, să scrie în limbajul nostru, să scrie în limbajul nostru, să scrie în limbajul nostru, să scrie în limbajul nostru.

Înaintea noilor izbucniri au stat în vedere: să scrie în limbajul nostru, să scrie în limbajul nostru, să scrie în limbajul nostru, să scrie în limbajul nostru, să scrie în limbajul nostru, să scrie în limbajul nostru, să scrie în limbajul nostru, să scrie în limbajul nostru, să scrie în limbajul nostru.

Înaintea noilor izbucniri au stat în vedere: să scrie în limbajul nostru, să scrie în limbajul nostru, să scrie în limbajul nostru, să scrie în limbajul nostru, să scrie în limbajul nostru, să scrie în limbajul nostru, să scrie în limbajul nostru, să scrie în limbajul nostru, să scrie în limbajul nostru.

Înaintea noilor izbucniri au stat în vedere: să scrie în limbajul nostru, să scrie în limbajul nostru, să scrie în limbajul nostru, să scrie în limbajul nostru, să scrie în limbajul nostru, să scrie în limbajul nostru, să scrie în limbajul nostru, să scrie în limbajul nostru, să scrie în limbajul nostru.

Înaintea noilor izbucniri au stat în vedere: să scrie în limbajul nostru, să scrie în limbajul nostru, să scrie în limbajul nostru, să scrie în limbajul nostru, să scrie în limbajul nostru, să scrie în limbajul nostru, să scrie în limbajul nostru, să scrie în limbajul nostru, să scrie în limbajul nostru.

Înaintea noilor izbucniri au stat în vedere: să scrie în limbajul nostru, să scrie în limbajul nostru, să scrie în limbajul nostru, să scrie în limbajul nostru, să scrie în limbajul nostru, să scrie în limbajul nostru, să scrie în limbajul nostru, să scrie în limbajul nostru, să scrie în limbajul nostru.

Înaintea noilor izbucniri au stat în vedere: să scrie în limbajul nostru, să scrie în limbajul nostru, să scrie în limbajul nostru, să scrie în limbajul nostru, să scrie în limbajul nostru, să scrie în limbajul nostru, să scrie în limbajul nostru, să scrie în limbajul nostru, să scrie în limbajul nostru.

Înaintea noilor izbucniri au stat în vedere: să scrie în limbajul nostru, să scrie în limbajul nostru, să scrie în limbajul nostru, să scrie în limbajul nostru, să scrie în limbajul nostru, să scrie în limbajul nostru, să scrie în limbajul nostru, să scrie în limbajul nostru, să scrie în limbajul nostru.

Înaintea noilor izbucniri au stat în vedere: să scrie în limbajul nostru, să scrie în limbajul nostru, să scrie în limbajul nostru, să scrie în limbajul nostru, să scrie în limbajul nostru, să scrie în limbajul nostru, să scrie în limbajul nostru, să scrie în limbajul nostru, să scrie în limbajul nostru.

Înaintea noilor izbucniri au stat în vedere: să scrie în limbajul nostru, să scrie în limbajul nostru, să scrie în limbajul nostru, să scrie în limbajul nostru, să scrie în limbajul nostru, să scrie în limbajul nostru, să scrie în limbajul nostru, să scrie în limbajul nostru, să scrie în limbajul nostru.

Înaintea noilor izbucniri au stat în vedere: să scrie în limbajul nostru, să scrie în limbajul nostru, să scrie în limbajul nostru, să scrie în limbajul nostru, să scrie în limbajul nostru, să scrie în limbajul nostru, să scrie în limbajul nostru, să scrie în limbajul nostru, să scrie în limbajul nostru.

Înaintea noilor izbucniri au stat în vedere: să scrie în limbajul nostru, să scrie în limbajul nostru, să scrie în limbajul nostru, să scrie în limbajul nostru, să scrie în limbajul nostru, să scrie în limbajul nostru, să scrie în limbajul nostru, să scrie în limbajul nostru, să scrie în limbajul nostru.

Înaintea noilor izbucniri au stat în vedere: să scrie în limbajul nostru, să scrie în limbajul nostru, să scrie în limbajul nostru, să scrie în limbajul nostru, să scrie în limbajul nostru, să scrie în limbajul nostru, să scrie în limbajul nostru, să scrie în limbajul nostru, să scrie în limbajul nostru.

Înaintea noilor izbucniri au stat în vedere: să scrie în limbajul nostru, să scrie în limbajul nostru, să scrie în limbajul nostru, să scrie în limbajul nostru, să scrie în limbajul nostru, să scrie în limbajul nostru, să scrie în limbajul nostru, să scrie în limbajul nostru, să scrie în limbajul nostru.

Înaintea noilor izbucniri au stat în vedere: să scrie în limbajul nostru, să scrie în limbajul nostru, să scrie în limbajul nostru, să scrie în limbajul nostru, să scrie în limbajul nostru, să scrie în limbajul nostru, să scrie în limbajul nostru, să scrie în limbajul nostru, să scrie în limbajul nostru.

Înaintea noilor izbucniri au stat în vedere: să scrie în limbajul nostru, să scrie în limbajul nostru, să scrie în limbajul nostru, să scrie în limbajul nostru, să scrie în limbajul nostru, să scrie în limbajul nostru, să scrie în limbajul nostru, să scrie în limbajul nostru, să scrie în limbajul nostru.

Înaintea noilor izbucniri au stat în vedere: să scrie în limbajul nostru, să scrie în limbajul nostru, să scrie în limbajul nostru, să scrie în limbajul nostru, să scrie în limbajul nostru, să scrie în limbajul nostru, să scrie în limbajul nostru, să scrie în limbajul nostru, să scrie în limbajul nostru.

Înaintea noilor izbucniri au stat în vedere: să scrie în limbajul nostru, să scrie în limbajul nostru, să scrie în limbajul nostru, să scrie în limbajul nostru, să scrie în limbajul nostru, să scrie în limbajul nostru, să scrie în limbajul nostru, să scrie în limbajul nostru, să scrie în limbajul nostru.

Înaintea noilor izbucniri au stat în vedere: să scrie în limbajul nostru, să scrie în limbajul nostru, să scrie în limbajul nostru, să scrie în limbajul nostru, să scrie în limbajul nostru, să scrie în limbajul nostru, să scrie în limbajul nostru, să scrie în limbajul nostru, să scrie în limbajul nostru.

Înaintea noilor izbucniri au stat în vedere: să scrie în limbajul nostru, să scrie în limbajul nostru, să scrie în limbajul nostru, să scrie în limbajul nostru, să scrie în limbajul nostru, să scrie în limbajul nostru, să scrie în limbajul nostru, să scrie în limbajul nostru, să scrie în limbajul nostru.

Înaintea noilor izbucniri au stat în vedere: să scrie în limbajul nostru, să scrie în limbajul nostru, să scrie în limbajul nostru, să scrie în limbajul nostru, să scrie în limbajul nostru, să scrie în limbajul nostru, să scrie în limbajul nostru, să scrie în limbajul nostru, să scrie în limbajul nostru.

II. Foile săptămânale pentru popor

Un gen de publicație foarte mult obișnuit în Ardeal au fost foile săptămânale pentru popor. Ca întemeietor al lor poate fi considerat Ioan Rusu-Sirianu, care a înființat în anul 1893, pe lângă ziarul politic "Tribuna", la Sibiu, "Foaia Poporului". Pusă în serviciul cauzei naționale tocmai în epoca cea mai agitată a luptelor politice din Ardeal, în centrul cărora era procesul Memorandumului, această publicație a făcut servicii imense, căci prin ea s-au pus în mișcare masele poporului, cărora li s-a făcut pentru întâia dată o adevărată școală politică. Foaia aceasta a avut însă și merite culturale și economice, căci prin coloanele ei s-a dat poporului o lectură sănătoasă și pe înțelesul lui, iar prin sfaturile economice țaranul român a primit o îndrumare practică în economia rațională. Rezultatele acestei propagande ziaristice se pot constata și astăzi, căci nicăieri în Ardeal țărănimea noastră nu e atât de înaintată sub toate raporturile ca în regiunea unde efectele presei poporane au fost mai accentuate.

"Foaia Poporului" continuă să apară și astăzi tot la Sibiu. După război a fost transformată însă în foaie de politică militanță.

În anul 1902 a apărut o altă foaie pentru popor, a cărei importanță echivalază cu aceea a celei de sus. Politica poporului român de peste munți se găsea atunci la o răspântie decisivă. La Orăștie se ridica steagul politicii de acțiune împotriva politicii de pasivitate urmată până atunci. Activitatea politică fu proclamată, iar pentru pregătirea ei în masele poporului fu înființată foaia "Libertatea". Publicația aceasta luă o dezvoltare nebanuită și prin suplimentul ei literar și ilustrat, înființat în anul 1906 sub titlul de "Foaia Interesantă", răspândi, pe lângă politica națională, valori puternice de cultură în masele poporului.

"Libertatea" apare și astăzi la Orăștie.

În epoca lor de glorie atât "Foaia Poporului" cât și "Libertatea" au însemnat pentru presa românească din Ardeal succese care trebuie să rămână un ideal pentru orice editor de foi poporane.

În epoca de după război genul acesta a fost mult cultivat. Aproape nu e târgușor, care să nu-și aibă foaia lui locală. Cele mai multe se ocupă și de politică și numai câteva se mărginesc la un program cultural-economic, cum sunt "Astra" la Tg. Mureș și "Meseșul" la Zalău, care s-au pus în serviciul asociației culturale "Astra" de la Sibiu. De curând a început să apară la Gheorgheni, în Secuime, "Gazeta Ciucului", care face o frumoasă propagandă culturală într-o regiune, unde scrisul românesc n-a putut pătrunde până acum.

În fruntea orașelor cu publicații pentru popor stă Sibiuul. Acolo apar, afară de "Foaia Poporului" încă șase foi săptămânale. "Cuvântul Poporului" mutat din Săliște, unde luase ființă, "Lumina Satelor", editată de consistorul ortodox, bogat ilustrată și cu caracter religios-moral, "Tribuna" foarte combativă, "Foaia Noastră", strămutată de la Cluj, care nu face politică și are o pagină pusă la dispoziția societății. "Astra", "Gazeta Sibiului" și "Calicul", foaie umoristică. În timpul Consiliului Dirigent a mai apărut în Sibiu și "Țărănimea", care făcea propagandă politică.

Alte centre bogate în publicații pentru popor mai sunt: Clujul cu următoarele foi: "Ardealul Economic", "Clujul", "Glasul Ardealului", "Lumea și Țara", "Patria de Duminecă"; Oradea - Mare: "Cuvântul Plugarului", "Dreptatea Poporului", "Tribuna"; Aradul: "Tribuna Nouă", "Voința Poporului"; Lugoj: "Cartea Săteanului", "Cuvântul Satelor", "Răsunetul", "Viața Nouă"; Făgăraș: "Gazeta Făgărașului"; Satu Mare: "Gazeta Sătmarului", "Nordul Ardealului" și "România de Nord"; Sighet: "Gazeta Maramurășană" și "Maramurășul"; Blaj: "Unirea pentru Popor" și "Românul Târnavean".

Pentru a da o iconă cât mai fidelă despre răvna ce se depune în toate părțile întru luminarea poporului mai dăm următorul tablou de foi săptămânale: "Târnavă (Dicio-Sân-Martin)"; Alba-Iulia" (Alba-Iulia); "Arieșul" și "Lumina Plugarului" (Turda); "Gazeta Jiului" și "Avântul" (Petroșani); "Cuvântul Bihorului" (Beiuș); "Țărănimea" (Hațeg); "Dreptatea" și "Gazeta Hunedorei" (Deva); "Glasul Moților" (Abrud); "Gazeta Bistriței" și "Săptămâna (Bistrița); "Glasul Poporului" și "Sămănătorul" (Reghin); "Dacia" (Mercuria Ciuc); "Baia-Mare" (Baia Mare); "Gazeta de Duminecă" (Șimleu); "Drum Nou" (Bocea Montană); "Gazeta Orșovei" (Orșova); "Graiul Banatului" (Vinga); "Primăvara" (Sân Nicolaul Mare); "Graiul Neamului" (Carei).

(**Va urma**)

Ion Băilă, *Transilvania, Banatul, Crișana, Maramureșul*, 1918-1928, volumul II, București: Cultura Națională, 1929.

Solstițiu, 100: 10-17 decembrie 1992

In 10 - 17 decembrie 1992, săptămânalul independent Solstițiu aniversa apariția numărului 100. În paginile de atunci s-au publicat mesaje de felicitare și incurajare din partea liderilor politici, colegilor din alte redacții, a autorităților locale. Redăm mai jos o parte din aceste mesaje.

Corneliu Coposu - președintele PNȚCD

Doresc viață lungă și prosperă „Solstițiuului” și succes în acțiunea de promovare a concepțiilor democratice și a comandamentelor de independență, integritate și suveranitate a României și în lupta pentru libertățile fundamentale ale omului.

Decembrie 1992

Ion Rațiu - vicepreședinte PNȚCD

Satu Mare trebuie să aibă o presă independentă pe măsura tradiției și bogăției spirituale pe care le are acest vechi oraș din Nordul Transilvaniei.

Urez ziarului „Solstițiu”, întregii sale redacții, ca toate speranțele ce le nutresc să se împlinescă.

Să găsească forța de a urma numai calea adevărului și a informației corecte, chiar dacă ea pare, uneori, a fi cea mai anevoioasă.

La cît mai multe aniversări ca cea de astăzi, alături de cele mai călduroase urări de Sfințele Sărbători ale Crăciunului și cu ocazia Anului Nou 1993!

O sută de bătălii cu întunericul

Printre puținele isprăvi cu care ne ne putem mândri în lume este presa noastră independentă. Ea ne ține obrazul frumos și fruntea sus. Presa românească independentă este recunoscută ca cea mai interesantă, cea mai dinamică și mai puternică din centrul și estul Europei. Fără ezitări, fără prejudecăți, fără teamă și prihană, ea și-a asumat voinicește statutul de a patra putere în stat. Este puterea morală care le supraveghează pe celelalte trei.

Solstițiul se numără printre publicațiile care îndreptătesc și mențin mindria ziaristiilor români de a fi la înălțimea vremurilor. Se știe în toată țara despre apăsate bătălie pe care redactorii Solstițiuului o duc cu trecutul, cu mentalitățile și prejudecățile comuniste. Fi felicit pentru performanța de a edita numărul 100 al publicației, dar mai ales îi felicit pentru contribuția lor la prestigiul orașului Satu Mare, de oraș democratic. Cu siguranță că un merit au și ei.

Solstițiul simbolizează lupta zilei cu noaptea, a luminii cu întunericul și ziaristiții sătmăreni sunt la înălțimea sunt la înălțimea unei asemenea infruntări. Încă o dată felicitări și-i asigur că ziaristiții timișoreni vor fi tot timpul lângă umărul lor.

George Șerban, directorul publicației "Timișoara"

SOLSTIȚIU 100

Cu apariția acestui număr SOLSTIȚIU are de-acum o istorie. O sută de numere in actualitatea problematicii politice și culturale, în condițiile tulburii ale societății românești de astăzi nu este un fapt de neglijat. Mai cu seamă și pentru faptul că săptămânalul nostru și al cititorilor sătmăreni a susținut de la început realizarea ideii democratice în țara noastră, după amara experiență a diktaturii comuniste. În primul număr din 10 ianuarie 1990, redactorul - șef adjunct Ilie Sălceanu, scria: "Săptămânalul nostru de cultură este o expresie a dorinței de libertate și este de aceea decis să întărească democrația, să lărgască democrația, să lărgască spațiul libertății de exprimare, să ofere paginile sale diversității de opinie politică și culturală, tuturor oamenilor bine intenționați, indiferent de naționalitate, tuturor confesiunilor religioase, celor hotărâți să conlucreze la renașterea politică și culturală a țării. Să ridice o temută barieră împotriva celor care

nutresc amarica nădejde că vechile structuri ar mai putea fi reînviate".

Cu acest program a pornit SOLSTIȚIU la drum lung, pe care-l continuă și astăzi, cu toate dificultățile vremii. Și sperăm că-l va continua împotriva tuturor intemperaliilor ce i se vor ivi în cale. Există o forță a programului, o dăruire a redactorilor și a colaboratorilor și, mai cu seamă, a cititorilor, care-și găsec în coloanele lui gândurile și aspirațiile nutrite zi cu zi. Acești cititori au fost principalul sprjin al nostru și îți era mare bucuria atunci când călătoreai prin țară să vezi la diferite chioșcuri SOLSTIȚIUL sătmăren. Pentru că a mai fost și un alt "Solstițiu", un confrate care și-a luat titlul după noi, dar, din nefericire a sucombat destul de repede.

O publicație săptămânală, culturală și independentă, tipărită la Satu Mare este un lux al expresiei jurnalstice, dar în același timp și o obligație permanentă de a veghea în mijlocul evenimentelor dezlanțuite, uneori peste limitele obișnuite. Simțul gazetarului este mereu treaz, în alertă, să nu treacă pasiv pe lângă cotidianul fierbinte și să-l aproximeze în scris. Este ceea ce a încercat SOLSTIȚIU în cele o sută de numere apărute pînă acum, la această dată festivă a redacției.

Apărind ca un "săptăminal de cultură" redacția a intuit repede particularitatea specifică a momentului, aceea a angajării politice, a sprijinirii societății civile și mai ales, a luptei împotriva manevrelor de revenire la formele vechi ale structurilor, care încă din decembrie '89 se constituiau într-o serioasă grînă împotriva democrației.

Redactorii SOLSTIȚIULUI au înțeles că o cultură autentică nu poate ființa în afara opțiunilor democratice. Și astfel armonizând manifestările culturale cu supraemția politicului a fost mereu în primele rînduri împotriva formelor neocomuniste, alături de opoziția democratică, de societatea civilă și de către toți cei ce militau pentru schimbare. Reconstrucția economică și morală au fost pîrgniile de care s-a folosit gazeta noastră în lupta ei pentru o societate armonică, pentru un climat de pace între naționalitățile acestei țări, pentru libertăți democratice.

Ceea ce nu înseamnă că sovismul nu a fost pus la colț, ori din ce parte venea. Numerele noastre închinade Basarabiei și Bucovinei stau mărturie. Aceste provincii au fost mereu susținute în acțiunile lor și considerate ca făcînd parte integrantă din patrimoniul secular al României.

O luptă crîncenă a dus SOLSTIȚIU împotriva corupției ivite în ultimul timp, în cuiburile afaceriștilor de toate categoriile, a unor elemente ale puterii politice angrenate în pofa lor de cîștig fără muncă. Pagini combative duse împotriva speculanților, a diversiuimor etnice și confesionale, împotriva extremismului și a tuturor acolora care, într-un fel sau altul, militau pentru formele conservatoare, în politică, economie și cultură. Multe pagini au fost puse la dispoziția cititorilor care și-au expus doleanțele, au făcut propuneri de îmbunătățire a unor aspecte din viața orașului și a județului, a dus campanii împotriva nedreptăților ivite în această vreme. Altfel spus a fost mereu în zona fierbinte a evenimentelor. Și, tot din editorialul primului număr: "Și peste toate SOLSTIȚIU va întări prin un prieten cald al cititorului, va întări prin apariția sa armonia națională existentă, va și prezenta la întîlnirile săptămânale cu un zîmbet incurajator pe buze, pe deplin încrezător în zodia fericită a democrației".

Potrivit acelor convingeri, sub acest larg semn al concilierii, al libertății neîncăușate, al sprijinirii celor oropsiți, al pătrunderii luminii și transparenței în viața de toate zilele, vom continua.

Nae Antonescu

De o sută de ori adevărul a învins minciuna

"Solstițiu" a împlinit 100 de apariții! Altfel spus, de o sută de ori sentimentul și conștiința libertății au fost mai puternice decât obediența și lașitatea, de a sută de ori memoria a învins uitarea.

La această aniversare, "ASTRA" urează "Solstițiuului" viață lungă și aceeași consecvență în apărarea valorilor pentru care s-

a tulburat țara în decembrie 1989.

Vasile Gogea, redactor șef al revistei "ASTRA" Brașov

LA ANIVERSARE

În peisajul destul de monoton al presi din nord-vestul țării "Solstițiu" s-a impus prin consecvența de a fi mereu o publicație incomodă; incomodă nu pentru cititorii ei, ci pentru toți cei învinși de tentația de-a lua pe lângă democrație, pe lângă lege, pe lângă normalitate. Și, mai ales, pentru toți cei care au în loc de ochi seceră și ciocanul, acoperite de o roșie nostalgie.

Pentru noi "Solstițiu" înseamnă mai mult decât o publicație. Înseamnă avantajul și șansa de a nu te simți singur.

Ion Bledae, redactor șef al Gazetei de Nord Vest

O SUTĂ DE SOLSTIȚII

La Baia Mare, săptămânalul independent "Solstițiu" ajunge destul de rar, adus de vreun prieten. Cîte ceva numere lecurtate ne-au convins: cine și ce scrie la "Solstițiu". Credem că așerițunea "săptăminal independent" este onorată de

redactori talentați și imparțiali, aplecați pe hirtia de scris cu har de scriitor realist. Vă dorim putere pentru o mie de "Solstiții"!

Redactorii cotidianului independent "Graiul Maramureșului" Baia Mare

MAI MULTĂ LUMINĂ

Cele 99 numere apărute pînă acum m-au convins pe deplin că gazetarii de "Solstițiu" sînt pentru o schimbare solstițială, pentru o schimbare al cărui mobil nu ține de legile astronomice, ci de dorința oamenilor care vor mai multă lumină, adică solstițiu de vară. Să de-a Domnul, ca să avem parte și de aceasta mult mai repede!

La mai bine pentru toți, iar pentru voi mai multe apariții aducătoare de lumină.

Cu respect colegial, Kiss Ferenc, fost echinoxist, în prezent redactor șef adjunct la ziarul Szatmari Friss Újsag

Cînd lumina domină întunericul

Faptul că Solstițiu a atins respectabilul număr 100 într-o perioadă cînd presa

română independentă și de atitudine a avut de învins succesive piedici, de la cele de ordin economic pînă la cele foarte subtile de ordin politic, orchestrate de o putere ce se încapățînează să rămână în vechi obișnuințe comuniste - acest fapt, deci, nu poate decît să ne bucure și să ne dea speranță. Iar Satu Mare, ca și Oradea, ca și Timișoara, ca și alte orașe din vest au specficul vieții lor cu probleme ce pot deveni oricînd explozive.

"Solstițiu" a reprezentat în acest context, de-a lungul celor o sută de numere, o fereastră deschisă mereu spre adevăr, sau măcar sper dorința de adevăr.

"Familia" orădeană aduce felicitări tuturor celor ce fac din "Solstițiu" o gazetă vie, incitantă, critică, veghind mereu ca dificila lecție a democrației să fie înșușită și să devină standardul unei mentalități noi, europene.

Fie ca această sută de "Solstiții" să ajungă la o mie - și mai departe - pentru a putea să-și aleagă ca emblema simbolică solstițiul cel de vară, cînd ziua e cea mai lungă și noaptea cea mai scurtă, cînd lumina domină întunericul și omul, cititorul, simte că viața e frumoasă și merită trăită.

Ioan Moldovan, redactor șef al revistei "Familia" Oradea

„Europa Liberă“ salută „SOLSTIȚIUL”

22 decembrie e ziua cea mai scurtă a anului. 22 decembrie 1989 a fost totuși, ziua cea mai lungă a curajului, însulețirii și speranței românilor. A fost și ultima și cea mai scurtă zi a lui Nicolae Ceaușescu. Ziua cea mai scurtă care a luat sfîrșit și cea mai lungă noapte și cel mai lung coșmar al românilor. În ritmul anual al solstițiilor, între cea mai lungă și cea mai scurtă zi a anului, urez publicației SOLSTIȚIU, și celor care o fac, viață lungă, în slujba cetățeanului, a adevărului, a democrației, a statului de drept. Cu speranța că vom auzi numai de bine.

N. C. MUNTEANU Radio "Europa liberă"

Un săptămînal de opoziție foarte clar

Îl citesc cu foarte mult interes. Este un săptăminal de opoziție foarte clar, axat pe promovarea unor idei reale ale democrației. Apreciez că este bine scris. Este o lectură agreabilă, plăcută. Acest

Ion Baias

Ioan Sanfira,

primarul municipiului Satu Mare

Gabriel Rațiu

Petre Negreanu - șeful S.R.I.

Dorin Sălăjan, redactor la Flacăra

Cornel Morar, prefectul județului Satu Mare

Vasile Gogea,

redactor șef al revistei "ASTRA" Brașov

George Șerban,

directorul publicației "Timișoara"

Nae Antonescu

Ion Bledae, redactor șef al Gazetei de Nord Vest

Kiss Ferenc, fost echinoxist, în prezent redactor șef adjunct la ziarul Szatmari Friss Újsag

Ioan Moldovan, redactor șef al revistei "Familia" Oradea

Vasile Gogea,

redactor șef al revistei "ASTRA" Brașov

George Șerban,

directorul publicației "Timișoara"

Nae Antonescu

Ion Bledae, redactor șef al Gazetei de Nord Vest

Kiss Ferenc, fost echinoxist, în prezent redactor șef adjunct la ziarul Szatmari Friss Újsag

Ioan Moldovan, redactor șef al revistei "Familia" Oradea

Vasile Gogea,

redactor șef al revistei "ASTRA" Brașov

George Șerban,

directorul publicației "Timișoara"

Nae Antonescu

săptămînal se citește tot de la cap la coadă, față de alte ziare care se răsfoiesc doar. Aș adresa la această aniversare rugămîntea ca toți condeierii, care slujesc această gazetă, cînd se ocupă de problemele Poliției, să o facă astfel, încît să nu mai dea posibilitatea dreptului la replică. Sint de acord să se prezînte toate aspectele legate de activitatea Poliției inclusiv cele negative, dar după o temeinică documentare. Dacă unele aspecte din activitatea noastră au fost prezentate poate mai apăsat, personal n-am nici un fel de supărare pentru cei care lucrează la această gazetă, dimpotrivă îi felicit și le doresc și în continuare să slujească această rampă de cultură cu același interes, promițîndu-le cu această ocazie sprijinul nostru ori de cîte ori vom fi solicitați.

Colonel Vasile Fernea, comandantul Poliției

„SOLSTIȚIU” - profilat pe un domeniu care se numește Putere

Ziarul și-a cîștigat un binemeritat loc în rîndul publicațiilor sătmărene. Eu îl citesc. Aș vrea să vă spun că am și ultimul număr. Mă informez și eu nu în virtutea vremeii obligații profesionale, ci din dorința de a mă informa și eu, pentru că realmente sînt foarte multe lucruri pe care le aflu citind aceste ziare. Cred că o întîrziere în apariție a Solstițiuului s-ar simți în Sătmar. În general am văzut că sînt cititori formați, adică au deja preferințe pentru GNV, pentru Universul, pentru Solstițiu. Așa personal, aș vrea să vă spun că ziarul ar putea uneori, chiar dacă critică, să o facă cu mai puțin venin. Sînt unele situații în care apare multă pasiune în articole. Poate că pentru a încerca o îmbunătățire a climatului și o creștere a civilizației, poate politica, știu eu, de altă natură ar fi bine să criticăm cu mai puțină pasiune. De asemenea, ar cam trebui să apară și alte opinii, știu eu, am înțeles că este un săptămînal independent. Văd că este prezentat mai în general o anumă parte cum zicea ziarul, a politicului din Satu Mare, din Romînia, și ar fi firesc să aibă toți loc aici, deci, toate domeniile ăstea să se bucure cam de aceeași tratație în cotidianul dumnea-voastră. Pînă acum, dacă sînteți de acord cu mine, păreți profilați pe un domeniu care se numește putere, deci faceți loc în ziarul dumnea-voastră și altor domenii ale vieții societale și eu cred că o să aibă o mai mare credibilitate și, totodată o răspîndire, și în general așa o preferință mai accentuată a unora pentru ziarul dumnea-voastră.

Petre Negreanu - șeful S.R.I.

SOLSTIȚIU exces față de autoritatea publică

De regulă citesc toate ziarele care apar în municipiul Satu Mare, în afară de cele care sînt editate într-o altă limbă, pe care nu o cunosc.

Despre Solstițiu, părerea mea personală și sinceră este că încă nu și-au format un stil. De fapt, suferă la ora actuală, printr-un oarecare exces, zic eu în special față de autoritatea publică în special. În rest, destul de bine informat. Din păcate, singurul lucru pe care personal îl propozez este că informațiile care sosesc la ei nu le verifică din ambele surse. Am să vă dau două exemple: articolele: Primarul municipiului a făcut un abuz și un funcționar al primăriei anchetat pentru luare de mită. Este vorba de fapt, despre o dezinformare. La primul articol, dacă se venea la Primărie vă puneam actele pe masă și vedeai că, de fapt era vorba despre altceva. La al doilea articol, dacă s-ar fi informat la la Primărie, s-ar fi văzut că de fapt, Sergiu Damian care era arestat pentru luare de mită, nu mai era angajatul Primăriei, după ce i-am dat transferul să plece la o altă firmă, lumea cunoscîndu-l încă ca angajat al nostru, el s-a dat angajat al Primăriei, dar, de fapt, el a făcut-o pe socoteala lui. Și astfel ar fi sunat „,fost angajat al Primăriei, astu pentru impactul cititorului vizavi de această instituție.

Referitor la Solstițiu, dincolo de aceste mici incidente, vă spun îl consider un ziar

bun, pe care îl citesc cu plăcere.

Ioan Sanfira,

primarul municipiului Satu Mare

Gabriel Rațiu

Petre Negreanu - șeful S.R.I.

Dorin Sălăjan, redactor la Flacăra

Cornel Morar, prefectul județului Satu Mare

Vasile Gogea,

redactor șef al revistei "ASTRA" Brașov

George Șerban,

directorul publicației "Timișoara"

Nae Antonescu

Ion Bledae, redactor șef al Gazetei de Nord Vest

Kiss Ferenc, fost echinoxist, în prezent redactor șef adjunct la ziarul Szatmari Friss Újsag

Ioan Moldovan, redactor șef al revistei "Familia" Oradea

Vasile Gogea,

redactor șef al revistei "ASTRA" Brașov

George Șerban,

directorul publicației "Timișoara"

INTERVIU

Marta Cordea: “Nu-mi pot închipui o lume fără cărți”

Marcel Proust scria că “probabil nu există zile mai fericite din copilărie, ca acelea petrecute citind o carte extraordinară”. Ernest Hemingway spunea la rândul său că “nu există prieten mai loial decât cărțile”. Și am putea continua dând citate din nume mari ale literaturii universale. Întâlnirea cu lecturile de suflet e ceva deosebit. Despre cărți, despre dragostea și sentimentele trăite în mijlocul cărților putem povesti cu cineva care “lucrează” cu cărțile. E dr. Marta Cordea, expert în Bibliofilie și Carte veche, străină și românească în cadrul Bibliotecii Județene Satu Mare. Vă invităm la ceva mai mult decât un interviu, la o poveste de viață.

- Cum începe povestea, doamna Marta Cordea?

- Sunt sătmăreancă, născută însă la Târgu Mureș, unde locuiau bunicii mei dinspre mamă, într-o familie de intelectuali, mama, absolventă a Conservatorului din Cluj, tata, absolvent de Arte plastice, tot în capitala Transilvaniei, unde ei s-au și cunoscut. Lucrez de mulți ani (oare când au trecut?!!) la Biblioteca Județeană Satu Mare, la secția care azi se numește „Fond de patrimoniu. Carte rară. Cercetare. Conservare”. Încă din școala generală îmi plăceau literatura și istoria, apoi m-am îndrăgostit de teatru, motiv pentru care în primul an după absolvirea liceului, am dat admitere la actorie. Pe-atunci se scoteau la concurs extrem de puține locuri, funcționau doar două institute de profil în țară, la București și la Târgu Mureș. N-am reușit... am intrat ca suplinitoare la bibliotecă și... aici am rămas până în ziua de azi. Am absolvit apoi Facultatea de Litere din Timișoara, specializarea Limba și literatura română – Limba și literatura latină, pe urmă un curs postuniversitar de Biblioteconomie și Știința informării din cadrul Universității din București, Facultatea de Litere. Timp de 13 ani am și predat, concomitent cu munca din bibliotecă, limba latină la Colegiul Național „Ioan Slavici” și la Liceul de Arte „Aurel Popp”. Mi-a plăcut și activitatea la catedră, era o nouă provocare, fiecare oră era frumoasă în felul ei, dar munca de cercetare, studiul cărților vechi nu l-am putut părăsi pentru nimic altceva. Aici mă puteam regăsi, aici mi-am găsit menirea, în ciuda greutăților pe care acest lucru îl presupunea.

- Pasiune pentru lectură încă din copilărie...

- Tata nu m-ar fi vrut actriță, motiv pentru care, după ce m-a lăsat totuși să-mi fac plăcerea (sau nebunia!) să încerc admiterea la actorie, mă tot îmboldea să fac regie de teatru, fapt care presupunea o cultură generală masivă, temeinică, lecturi aprofundate. L-am ascultat parțial, căci, m-am apucat serios de citit, mult teatru pentru început, încă din liceu, dar recunosc că citeam tot ce îmi pica în mână. Am parcurs diferite etape, evoluând treptat de la cărțile de aventură și SF, la cărțile clasice din literatură română și universală, poezie, jurnale, istorie, critică

teatrală etc. Dar gustul pentru citit și pentru artă, mi l-au inoculat părinții mei încă din fragedă pruncie. Ei erau pentru mine modele în ale lecturii, aveam și acasă bibliotecă – deși părinții mei și-au pierdut o bună parte din cărți din cauza inundației din 1970 și și-au pus în gând să nu mai achiziționeze cărți! – un dezerat de nerealizat, căci aveam cărți peste tot, chiar și pe dulap. Țin minte că de Crăciun cel mai mult mă bucuram de cărți și de creioane colorate, deși am mai prins, copil fiind, acei ani din epoca comunistă, când sub brad erau de toate. În familia mea, citeau toți, chiar și bunica mea, care avea doar șapte clase. La un moment dat însă, nu mi-au ajuns cărțile de acasă și am devenit cititoare a Bibliotecii Județene Satu Mare, secția pentru copii. Veneam împreună cu colegii de la Școala generală nr. 1, „în haită”. Biata bibliotecară, Mariana Gârbe (care avea să-mi devină colegă și să-mi îndrume primii pași în bibliotecă, căci am lucrat și eu o vreme la această secție) era copleșită de puhoiul de copii, dar a reușit să ne incite interesul pentru o gamă largă de cărți. Încearca să ne determine să citim cât mai multe genuri literare, să ne diversificăm cât mai mult lecturile, era atentă la potențialul fiecărui copil, asta cred eu că este în mod primordial activitatea unui bibliotecar, lucrător cu mintea și sufletul unui copil: să-i dirijeze lectura, să-i formeze personalitatea prin intermediul lecturii și de-aici, până la alegerea unui drum în viață, nu mai e mult.

- Când începe efectiv munca la Carte Veche?

- Pentru că eram deja studentă la filologie și studiam latina, am fost transferată la secția de Carte Veche, cea în care lucrez și acum. Mi s-a deschis aici o altă lume, mirifică, așa spune, care, pe lângă frumusețea fizică a cărților vechi, îmi deschidea noi orizonturi, eram înconjurată de foarte multă informație, venită din vremuri imemorabile - dacă mă gândesc la enciclopediile care îmi furnizau informații despre vechile civilizații și scrieri, puteam să descopăr „pe viu” cele comori de la începuturile tiparului european, incunabilele. Deși ar putea să pară pentru unii că este vorba despre o lume plictisitoare și monotona, poate rece, eu așa spune contrariul. Dictionul latin spune „Cărțile sunt profesori muți”, e adevărat, dar câte căi de cercetare îți se deschid dacă reușești să rezonezi cu acești profesori, care sunt cărțile, câte taine nu îți se deschid? Nu-mi pot închipui o lume fără cărți... s-a tot discutat și se discută despre dispariția cărții pe suport tradițional. Recunosc că și internetul are rolul său, dai o căutare pe Google și primești imediat un răspuns. Dar ca acea informație să-ți poată fi furnizată, mai întâi cineva a introdus-o acolo, pe baza unor cunoștințe, acumulate tot din cărți... Ieșirea totală din sfera „Galaxiei Gutenberg”, adică a cărții tipărite și pășirea în exclusivitate în sfera digitală, ar fi deosebit de dificilă, din mai multe considerente, și mă gândesc și la puținătatea textelor digitizate din multitudinea de cărți existente în marile biblioteci ale lumii, cât și la costurile pe care le-ar implica noile tehnologii.

- Cum era munca la început în această secție, comparativ

cu cea din zilele noastre?

- Mi-am făcut ucenicia în această secție, aranjând și organizând fondul de manuscrise, carte și periodice, făcând descrierea pe fișe. Au urmat apoi catoagele de carte veche. A venit apoi o nouă etapă. Se spune că nu e bine să lucrezi multă vreme în același loc, în același domeniu, că există pericolul să te plafonezi. Nu am fost niciodată de acord cu această teorieș dacă de-a lungul timpului te familiarizezi cu munca ta, dacă ajungi să te pregătești intens, acumulezi mult și ajungi la un anumit nivel, cred că poți aduce plus-valoare, dai ce ai mai bun. La un moment dat, însă, am simțit și eu un fel de saturație, dată poate și de unele împrejurări exterioare potrivnice (mă refer aici, în principal, la veșnicile probleme legate de spațiul în care ne desfășurăm activitatea și la condițiile neigienice din secție). Și-atunci a intervenit o schimbare benefică. A venit în secția de carte veche, istoricul Viorel Câmpean, care a reușit să-mi redea încrederea în forțele-mi proprii și mi-a deschis ochii spre alte căi de cercetare, care erau sub ochii mei, dar eu nu le vedeam. Dacă până atunci mă interesa doar marea literatură și marea istorie, scriind despre literatura Părinților bisericii, despre Erasmus, despre Aldus Manutius, de pildă, am înțeles că pot scrie și cerceta despre personalități care au trăit în părțile noastre, că pot reconstitui istoria locală din cioburi, care așteaptă să fie scoase la lumină. De asemenea, cărțile vechi purtau urme ale circulației lor în mâinile acestor fâuritori de istorie, o comoară pentru noi, cercetătorii. Am început să scriem articole în care prindeau viață „personajele colegului meu”, descoperite pe „cărțile mele”, pe care le descriam în amănunt. A fost o nouă provocare, am început să mă pun la punct cu istoria locală, după lungul periplu în lumea antică și medievală, am făcut un salt în timp și am ajuns în miezul istoriei moderne. Viorel, cu care cred că formăm o echipă bună, având și o carte în pregătire („Din tezaurul Bibliotecii Județene Satu Mare”), mi-a deschis ochii și într-o altă direcție. Provenind dintr-o familie mixtă, româno-maghiară, adaptându-mă la seva a două culturi, am acumulat, dar multă vreme nu am fructificat cunoștințele din „partea maghiară”. Iată că a sosit timpul și pentru acest lucru, căci Viorel mi-a deschis interesul și pentru acești inamici ai noștri, atrăgându-mi atenția asupra acelor personalități care avuseseră chiar preocupările mele, erau fii profesori de limbi clasice, fie traducători din ele. Puteam acum să îmbin cunoștințele de carte veche, cu cele pe care mi le însușeam pe parcurs (și mi-am asumat să învăț lucruri noi, căci este foarte important să nu rămâi închistat într-o autosuficiență totală, ci să înveți mereu!).

- La Biblioteca Județeană sunteți acasă, nu la serviciu, din câte se poate prea bine înțelege din cele spuse mai sus.

- Nu-mi închipui cum ar arăta viața mea fără această Instituție a Cărții, fără cărțile „mele” vechi. Da, este un al doilea Acasă pentru mine, uneori mă confortabil decât primul, căci aici nu ai timp de gânduri negre iar timpul, muncind, trece

pe negândite, precum în basme. Unii așteaptă ca orele de la serviciu să se finalizeze cât mai repede. Pentru mine nu e așa, cheia succesului este să îți placă ceea ce faci, și-atunci, toate îți devin prielnice, chiar și aerul impregnat de miasma de carte veche, irepirabil pentru alții, pentru tine devine un dulce parfum.

- Ce înseamnă titlul de expert în Bibliofilie și Carte veche, străină și românească?

- Este o calitate care atestă pregătirea și experiența mea în acest domeniu al cărților vechi, cu referire la cartea străină veche (de la primele cărți tipărite în marile centre tipografice europene și până în 1800), cât și cea românească (1508-1830 – acestea fiind limitele de timp stabilite pentru cartea românească) și posibilitatea de a le evalua. Bibliofilia (adică dragostea de carte – de la gr. bibliōn – carte, filie - dragoste) este o ramură a bibliologiei (știința care are ca obiect de studiu cartea), care se ocupă de cărțile rare, frumoase și prețioase. Putem vorbi și de aspecte legate de carte ca obiect de artă, dar există și accepțiunea potrivit căreia cel care colecționează acest fel de cărți, se numește bibliofil. Pentru noi, bibliotecarii, se pot constitui în cărți bibliofile, edițiile princeps, edițiile prime, cărțile legate și ornamentate în mod deosebit, cărțile cu caboșoane (incuitori), cărțile cu tranșă aurită, cărțile cu gravuri, adică cele cu valoare artistică, cărțile aparținând editurilor și tipografiilor celebre, cărțile care au parținut unor personalități etc.

- Vă felicităm și pe această cale pentru titlul de doctorat obținut chiar anul acesta.

- În octombrie 2019 mi-am susținut teza de doctorat în istorie la Institutul de Istorie „George Barițiu” Cluj, al Academiei Române. M-a ajutat și în elaborarea ei, cunoașterea limbii maghiare, experiența în studierea vechilor documente, cunoașterea slovelor chirilice, chiar dacă teza nu este în domeniul cărții vechi. Dar este un domeniu înrudit, al istoriei românilor, o temă generoasă, prea puțin cercetată, așa zice că am depus o muncă de pionierat pe acest segment. Este vorba despre activitatea și biografia deputaților români care au activat în prima Dietă cu reprezentare națională de la Pesta din două perioade, 1848-1849 și, respectiv, 1861. În urma evenimentelor din „primăvara popoarelor” și românii au putut să-și trimită reprezentanții, care să li reprezinte în acest for de la Pesta. A fost o atmosferă total neprielnică pentru români, în care ei au încercat să obțină drepturi pentru cei pe care îi reprezentau. Dintre figurile, poate cunoscute de cei care au studiat încă serios istoria în școală, mai cunoscute, i-aș aminti pe Eftimie

Murgu și Aloisiu Vlad sau pe cei din părțile noastre, Gavril Mihali, Iosif Man, Sigismund Pop. Am avut șansa să-mi încep doctoratul sub bagheta unei somități în materie, dr. Gelu Neamțu, cercetător renumit pentru cărțile referitoare la Revoluția pașoptistă din Transilvania, și, datorită faptului că, în mod regretabil, primul meu profesor a trecut într-o lume - poate mai bună, am finalizat teza cu un alt specialist de marcă, al perioadei dualiste, în principal, cercetătorul dr. Dumitru Suciu. A fost o perioadă grea aceasta care a durat cinci ani, dar, în același timp, frumoasă, căci am avut, iarăși, ocazia să scot la lumină fapte mai puțin cunoscute ale înaintașilor noștri.

- În încheiere, v-aș ruga să invitați tinerii la Biblioteca Județeană. Ce le-ați spune?

- Oare ce ar fi devenit omenirea fără cuvântul scris, dacă nu s-ar fi descoperit tiparul? Dacă n-ar fi existat bibliotecii? Cum s-ar fi păstrat memoria culturală a omenirii? Mă întreb dacă elevii de azi își pun aceste întrebări? Mă întreb și dacă, copleșiți de prea multe teme pentru școală, mai au răgaz să citească? Știu că unii, îndrumați fiind de dascăli, părinți sau bibliotecari, continuă să citească, în ciuda timpului limitat pentru relaxare și activități extrașcolare. Unii vin la bibliotecă și ascultă texte citite de bibliotecari. Sigur, atunci când încă nu sunt familiarizați cu cititul, e bine să facă acest lucru, dar, pe măsură ce deslușesc tainele cititului, ideal este să experimenteze ei înșiși lectura unei cărți. Trebuie să prinzi și acel „gust” pentru citit (ca atunci când descoperi un nou fel culinar) și dacă îți s-a inoculat acel microb al cititului, nu mai scapi niciodată, trebuie doar să ai sub ochi cartea potrivită. Și eu cred că există o primă carte potrivită pentru fiecare om, pentru fiecare copil. Doar trebuie căutat, copilul trebuie să încerce să citească mai multe feluri de cărți, trebuie să i se ofere posibilitatea să aleagă, să schimbe dacă este cazul, dar dacă i se va deschide apetitul, vor urma alte și alte cărți... Le recomand tinerilor să se lase vrăjiți (fie și de cartea cu Harry Potter, controversată, dar pe care am citit-o și eu cu nesat), să se lase în mrejele lecturii. Nu vor regreta, pentru că li se vor deschide lumi nebănuite, fie că o vor face pentru delectare, fie că o vor face pentru studiu. Poți să trăiești fără cărți, dar oare merită?!

***

Într-un alt număr al Suplimentului Informația de Duminică, vă vom invita să descoperiți fascinantă lume a cărții vechi, comoara Bibliotecii Județene Satu Mare, să aflați cine îi trece pragul, ce înseamnă munca la Carte Veche în cadrul Bibliotecii Județene Satu Mare, așa cum ne-o descrie însăși dr. Marta Cordea.

A consemnat Ioana Vladimirescu

“Singurătatea este o operă de convertire la tine însuși.”

(Emil Cioran)

FILA DE PSIHLOGIE

Singurătatea este o alegere sau o consecință?

Dacă ești unul dintre acei oameni cărora le place să petreacă singur timpul, probabil știi deja că există unii oameni care te vor stigmatiza pentru asta. Ei cred că ești singur pentru că ești neliniștit în jurul altor oameni și pur și simplu nu ai relații foarte bune cu oamenii. Ei presupun că ești singur și deprimat.

Aceasta a fost perspectiva predominantă despre petrecerea timpului în singurătate mult prea mult timp. Mai recent, savanții recunosc și studiază din ce în ce mai mult valoarea solitudinii. Ei consideră că petrecerea timpului în singurătate poate fi bună pentru creativitate, autoînțelegere, auto-dezvoltare, relaxare și spiritualitate.

Unul dintre cei mai importanți factori de determinare a faptului dacă timpul este o experiență bună este alegerea de a fi singur. Dacă petreci timp singur pentru că asta îți dorești, atunci probabil că va fi o experiență psihologică sănătoasă. Dacă în schimb ești acasă și te simți descurajat pentru că îți dorești cu adevărat să fii cu alți oameni, este mult mai problematic.

Oricât de importantă este această distincție, unii savanți consideră că nu este suficient. Chiar și oamenii care aleg să fie singuri, subliniază ei, pot face acest lucru din diferite motive. Unele motive pentru a fi singur sunt probabil indicatori pentru o sănătate psihologică bună, în timp ce altele sunt mai susceptibile să ascundă anumite probleme.

În urma unui studiu realizat cu un eșantion de 176 de adolescenți și 258

de tineri adulți în vederea măsurării motivației oamenilor pentru solitudine, rezultatele au fost foarte diferite pentru persoanele care au petrecut timp singure din motive pozitive, în comparație cu cele care au făcut acest lucru din motive negative.

Singurătatea are la bază o motivație intrinsecă sau una extrinsecă

Iată câteva exemple de motive pozitive (motivate intrinsec) de petrecere a timpului în singurătate: mă bucur de liniște; mă pot implica în activități care mă interesează cu adevărat; apreciez confidențialitatea; mă ajută să rămân

în legătură cu sentimentele mele; a fi singur mă ajută să iau legătura cu spiritualitatea mea.

De cealaltă parte, avem exemple de motive negative (motivate extrinsec) pentru a petrece singur timpul: mă simt neliniștit când sunt alături de alții; nu mă simt plăcut când sunt cu alții; nu pot fi eu în preajma altora; regret lucruri pe care le spun sau fac atunci când sunt alături de alții.

După cum au prezis cercetătorii, atât pentru adolescenți, cât și pentru tinerii adulți, petrecerea timpului în singurătate din motive pozitive nu a avut, în esență, nicio legătură cu singurătatea. Corelația dintre singurătate și dorința de a fi singur din motive pozitive a fost aproape de zero. De ase-

menea, petrecerea timpului singuri din motive pozitive nu a avut nici o legătură cu anxietatea sau depresia socială.

Rezultatele au fost tulburătoare, însă, atât pentru adolescenți, cât și pentru tinerii adulți care au ales să fie singuri din motive negative. Aveau mai multe șanse să experimenteze singurătatea și depresia. În grupul de adulți tineri, care au răspuns și la întrebări despre anxietate, au fost și mai anxioși social.

Oamenii care au fost singuri din motive negative au fost lipsiți, de altfel, de experiențe pozitive. Nu aveau parte de relații pozitive cu alte persoane și nici vreă idee clară despre cine doresc să fie.

În cele din urmă, dorința de a petrece timp singur din motive pozitive nu a fost complet separată de celălalt tip de dorință de a petrece timp singur din motive negative. A existat o mică corelație între cele două variabile. Unii oameni doresc să fie singuri din ambele tipuri de motive.

Uneori, motivația pentru solitudine este mixtă

Având în vedere că studiul mai sus amintit este unul corelațional, rezultatele oferă doar o perspectivă asupra motivelor pentru care unii oameni își fac griji pentru cei care petrec mult timp singuri. Căutătorii de solitudine se pot simți, de fapt, singuri, anxioși și deprimăți dacă aleg să fie singuri pentru că nu cred că ceilalți îi plac, simt că spun întotdeauna un lucru greșit sau nu pot fi ei înșiși atunci când sunt cu alte persoane.

Concluziile demonstrează și de ce, pentru unii oameni care aleg să fie singuri, nu există niciun motiv să fie îngrijorați. Persoanele care aleg să fie singure din motive pozitive (să se bucure de liniște și intimitate; să ia legătura cu propriile sentimente) par să nu prezinte niciun risc special pentru a se neliniști. În plus, persoanele care aleg să fie singure din motive pozitive pot avea mai multe șanse să se bucure de o mai mare acceptare de sine și de creșterea personală.

Sursa: <https://www.psychologytoday.com/intl/blog/living-single/201912/why-you-want-be-alone-and-why-matters>

Gesturile au puterea de a ne înfrumuseța aspectul

Cum să ne închipuim că un gest, o atitudine corporală sau o mimică a feței ar putea avea efectul de a pune frumusețea în valoare mai bine decât un artificiu de machiaj sau taiorul fabulos care vine atât de bine?

Există anumite gesturi care pot modifica parțial sau total felul cum arătam. Acestea sunt gesturile frumuseții, pe care orice femeie ar trebui să le cunoască. Ele acționează ca un machiaj natural al atitudinilor corpului, transformând adesea în avantaje micile defecte și ascunzând trăsăturile unui chip asimetric prin faptul că-i oferă o cutiuță de gesturi.

Orientarea privirii, folosirea eficientă a degetelor sau a picioarelor, atitudini care pun în valoare corpul sau bustul, alegerea profilului etc., toate aceste mici gesturi sunt de ajuns ca să metamorfozeze imaginea și să ofere privitorilor un look ca și nou, cu puțină cheltuială.

Corpul uman este un volum în perpetuă mișcare

Felul în care se mișcă depinde, bineînțeles, de masa acestui volum, dar

și de, sau mai ales de gândurile care animă acest corp. Ca și tăietura unei haine care ne este pe plac sau nu, fiecare gest pe care îl facem inaugurează un decor mobil care favorizează sau nu imaginea publică. O imagine greu de ascuns, poate doar dacă îmbrăcăm o burka așa cum fac femeile pe care fundamentalismul islamic le reduce la rangul de pânzele cu plozi.

Fotografiile de modă cunosc pe dinafară regulile care le permit să exploateze frumusețea naturală a unei femei. Ei fac uz și abuz de ele ca să pună în valoare avantajele plastice ale modelelor lor, la fel de mult ca și pe cele ale veșmintelor pentru care le sunt un suport de neocolit. Actorii și persoanele publice aleg în cunoștință de cauză atitudini sau mimici faciale al căror impact îl stăpânesc foarte bine. Cota de iubire oferită de publicul care îi apreciază depinde, în mod inevitabil, de acestea.

Codurile gestuale ne scot în evidență unele trăsături fizice

Astfel, fizicul cel mai banal se poate transforma, înscriind în el o serie de atitudini, de mimici sau de gesturi compuse, integrate în personalitatea gestuală a oricărei femei care are dis-

poziție sau nevoie să le facă. Anumite coduri gestuale exprimă o senzualitate refulată de o educație prea rigidă, altele dezvăluie un farmec cenzurat de posturile devalorizante. Ca și o tunsoare, un stil vestimentar sau un machiaj subtil, gesturile pot modifica felul în care arătam, fără să fim neapărat obligați

să facem ședite de programare comportamentală pe cât de interminabile, pe atât de costisitoare.

Alegerea gesturilor care ne pun în valoare este condiționată de două criterii exclusive: ceea ce simțim și o oglindă.

Să începem cu profesorii: Cine sunt aceștia? Fotografi! O selecție de imagini de femei celebre, a căror frumusețe, farmec ori senzualitate nu pot fi despărțite de codurile lor gestuale. Fiecare atitudine propusă se potrivește cu mesajul pe care îl transmite: seducție, deschidere, valorizare, senzualitate etc. Încercarea gesturilor care vă plac seamănă perfect cu probarea unor haine într-un magazin. O postură cu care sunteți în armonie trebuie să fie resimțită ca fiind confortabilă înainte de a fi probată în fața oglinzii. Care este mesajul ei? Ar trebui să vă puneți întrebarea: “Sunt, oare, adecvată acestui mesaj?”

Gesturile care ne pot favoriza se învață relativ ușor

Spre deosebire de limbile străine, gesturile pot fi învățate cu o ușurință nemaipomenită, întrucât se integrează prin imitație. Copiii fac exact același lucru atunci când vă copiază în mod

instinctiv, pentru a vă semăna și a se identifica astfel cu idolii lor.

Practic este nevoie de vreo zece repetiții în fața oglinzii ale posturii alese, pentru a integra codul gestual în vocabularul corporal. Apoi, cu câteva efectuări conștiente ale gestului în public, totul se va aranja. Acest gest anume, care vă prinde așa de bine, vă aparține de acum în exclusivitate. El se va exprima în mod automat, fără să simțiți nici cea mai mică nevoie să-i controlați apariția. Multiplicând posturile favorabile învățate, veți șterge, una câte una și chiar fără să vreți, toate atitudinile corporale care vă devalorizează în ochii anturajului. “Imi pari schimbată! Ce-ai făcut?”, vă va întreba colega de birou sau prietena cea mai bună.

Unele persoane arată minunat în fotografii, însă își pierd toată valoarea adăugată când le întâlniți în realitate. Sunt fotografice, nu însă și “sinergo-genice”. Un zâmbet poate să înfrumusețeze ori să urătească un chip, după cum bine știe oricine. Ca și zâmbetul respectiv, orice mișcare a corpului îi modifică aspectul, în bine sau rău.

Sursa: “Dicționar ilustrat al gesturilor” (2013)

Pagină realizată de Ioana Zaharia

Flavia Mihășan, o mămică modernă și foarte sexy

Flavia Mihășan este mândră de bustul ei și nu pare să-și dozească să-l ascundă, mai ales la evenimentele mondene, unde îmbracă cele mai extravagante ținute. De această dată, proaspăta mămică a șocat cu adevărat, abia de și-a acoperit sânii perfecti.

Asistenta tv de la «Neatza cu Răzvan și Dani» s-a aflat în cea mai excentrică ținută purtată de ea vreodată, la Elle Style Awards 2019, loc unde au apărut mai multe vedete. Tema petrecerii din acest an a fost «Punk», iar Flavia Mihășan s-a potrivit perfect pentru anul acesta, dar nu și-a ascuns bustul și s-a mândrit cu el pe tot parcursul petrecerii.

În imaginile publicate de ea pe re-

țelele de socializare, Flavia Mihășan a demonstrat că o mămică poate să fie sexy, fără să se gândească la inhibiții.

Vedeta a purtat un top care abia i-a acoperit sânii, o pereche de blugi negri și niște ghete, iar accesoriul vestimentar care a atras toate privirile a fost choker-ul negru, din piele, pe care l-a purtat la gât. Machiajul ei s-a potrivit perfect temei petrecerii.

A alăptat în public

Flavia Mihășan a fost surprinsă într-o ipostază de mămică eroină, în această vară, în timp ce își alăpta bebelușul în public. Deși există multe controverse în jurul acestui subiect în societatea actuală, mamele curajoase nu mai țin cont de părerea nimănui

atunci când micuții lor plâng și dau semne că le este foame. Cum alăptatul este benefic și pentru mămică, balanța ar trebui să incline către acceptarea de comun acord a acestei activități, însă nu toți oamenii au un grad atât de mare de „toleranță”.

Deși mai multe vedete, chiar și unele autohtone, s-au mândrit de-a lungul timpului cu faptul că nu le este jenă să alăpteze chiar și în public, printre care și Cristina Șișcanu, soția lui Mădălin Ionescu, expunerea imaginilor pe rețelele de socializare în timp ce făceau acest lucru nu a stârnit prea multe reacții pozitive printre internauți. Flavia le-a emoționat pe admiratoarele sale din mediul online cu fotografia publicată, în care alăptează, acestea incurjând-o și susținând-o să continue acest proces.

Artistul What's Up și-a lovit iubita și a fost reținut de poliție

Scandalul dintre What's Up și iubita lui, Alice Badea, a ajuns să prindă contur și detalii ier la iveală despre ce s-a întâmplat de fapt luni seara, 9 decembrie. Astfel că, deși iubita artistului nu a vrut să confirme că a sunat la poliție, iată că Alice e cea care a alertat oamenii legii.

What's Up a fost reținut de poliție, după ce actuala lui iubită a sunat la poliție, susținând că artistul este violent. El a opus rezistență atunci când polițiștii au venit să-l ducă la secție, iar în final au fost nevoiți să-l încâtușeze.

Conform informațiilor apărute, artistul se afla chiar în apartamentul iubitei sale, în zona centrală a Capitalei. În momentul în care polițiștii au vrut să-l ducă la secție de bună voie, Marius Ivancea, așa cum îl cheama în buletin, a devenit recalcitrant și a fost nevoie ca oamenii legii să-l încâtușeze.

Din comunicatul transmis de poliție, reiese faptul că What's Up era recalcitrant și violent cu autoritățile. Curios este că atunci când Alice a sunat la poliție, ea a spus că nu poate scăpa de fostul ei prieten, care pare violent, asta însemnând că relația dintre cei doi s-ar fi finalizat.

La data de 09 decembrie a.c., în jurul orelor 18:30 secția 17 Poliție a fost sesizată prin serviciul de urgență 112 de către o femeie, cu privire la faptul că fostul prieten o agresează. Ajunși la adresa apelantei din sectorul 5, polițiștii au observat un bărbat agitat care la vederea echipajelor de poliție a devenit recalcitrant. Persoana în cauză a fost imobilizată și condusă la Secția 17 Poliție. La sediul secției persoana a adus injurii polițiștilor și a manifestat un comportament agresiv. La acest moment, se efectuează cercetări în vederea stabilirii situației de fapt și de drept. Activitatea se desfășoară sub supravegherea Parchetului de pe lângă Judecătoria Sectorului 5, au transmis reprezentanții Poliției, potrivit spynews.ro. What's Up a fost imobilizat de polițiști și dus la Secția 17, de unde, a plecat apoi spre Parchet, după aproximativ trei ore.

What's Up ar fi bătut-o și pe Simina, înainte să se căsătorească.

What's Up ar fi lovit-o și pe fosta lui soție, Simina, în urmă cu cinci ani, chiar în fața unui fast-food. El ar fi lovit-o cu scrumiera și cu o shaorma. Simina nu a negat la vremea respectivă, însă a spus că totul a fost o glumă și o joacă de-a lor. Potrivit altor surse din presă, el ar fi lovit-o pe Simina, la momentul respectiv, cu pumnii și picioarele, în timp ce aceasta plângea.

„Doamna a venit cu două persoane: iubitul ei (n.r. What's Up) și un prieten de-al lui. Ea conducea mașina. Ei au coborât să comande o shaorma. Am văzut cum a luat-o la bătaie. Au luat-o amândoi la bătaie! Nu am mai văzut așa ceva. I-au dat cu shaorma în față, cu pumnii și cu picioarele... și cu scrumiera. A luat scrumiera și a spart geamul de la fast-food. Fata zbiera, plângea”, a povestit un martor ocular în anul 2014, cu privire la această știre.

Totodată, martorul dezvăluie momentul respectiv că What's Up se afla în stare de ebrietate, iar scandalul luase sfârșit abia când oamenii legii au ajuns acolo. Surse din cadrul Poliției Române dezvăluiau în 2014, că What's Up avea deja un dosar penal deschis.

Noua parteneră de viață a lui What's Up (30 de ani), Alice Badea, are 33 de ani, și

i este profesoară de muzică și co-fondator a două școli private de muzică din București. Alice a colaborat cu cei mai mari artiști din România, printre ei numărându-se Antonia, Alina Eremia, Smiley, Paula Seling, Skizzo Skills, Deepside Deeyays și JO. Dar ea s-a intersectat, pe plan muzical, și cu What's Up.

Apropiații cântărețului susțin că ea care a adus-o în echipă este chiar Simina, fosta soție a cântărețului: „Alice este violonistă și a venit în echipă în locul unui alt instrumentist. Practic, Simina și-a adus dușmanul în viață, fără să știe ce va urma. Acum, cei doi merg împreună în concertele, cu aceleași mașini, sunt împreună peste tot. Încă n-au început să se afișeze pe la petreceri, dar este posibil să se întâmple și asta, în curând”.

Fanii sunt șocați de moartea solistei din trupa Roxette

Veste tristă pentru cei care au crescut cu muzica trupei Roxette. Marie Fredriksson, solista celebrei formații suedeze, a murit pe 9 decembrie. Anunțul a fost făcut de managerul ei, Marie Dimberg, printr-un comunicat de presă.

„Cu mare tristețe trebuie să anunțăm că unul dintre cei mai mari și mai iubiți artiști ai noștri a dispărut. Marie Fredriksson a murit în dimineața zilei de 9 decembrie, pe fondul bolii de care suferea (n.r. cancer)”, scrie Marie Dimberg într-un comunicat de presă citat de publicația www.expressen.se.

Per Gessle, colegul alături de care Marie a cunoscut succesul mondial, este devastat. „Toată dragostea mea

pentru tine și familia ta. Lucrurile nu vor fi niciodată la fel”, scrie Per Gessle.

Marie Fredriksson i-a lăsat îndurerată pe soțul ei, Mikael Bolyos, 62 de ani, și pe cei doi copii ai lor, Josefina Bolyos, 26 de ani, și Oscar Bolyos, 23 de ani. În urmă cu 16 ani, Marie Fredriksson a suferit o operație pe creier din cauza unui cancer agresiv.

Marie Fredriksson și Per Gessle au înființat trupa Roxette în anul 1986, iar melodii precum „It Must Have Been Love”, „Joyride”, „Listen To Your Heart” și „The Look” s-au menținut ani buni în topurile internaționale.

Fanii sunt în stare de șoc și spun că niciodată nu o vor uita și îi vor purta mereu în suflet muzica.